

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ
ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО И ИКОНОМИКА
“ХРИСТО БОТЕВ” гр. СВИЛЕНГРАД**

гр. Свиленград, ул. “Ал. Стамболийски” №13, тел. 0379/7-12-82, e-mail: pgssi@abv.bg,
www.pgssi.org

**ЗАПОВЕД
№ 1452**

2 септември 2024 г.

На основание чл. 259, ал. 1 от ЗПУО и чл. 13, ал. 3 от Закона за професионално образование обучение

УТВЪРЖДАВАМ

Учебна програма за разширена професионална подготовка по учебен предмет **БИТ И КУЛТУРА – ТЕОРИЯ И УЧЕБНА ПРАКТИКА** за X клас, професия **811010 ХОТЕЛИЕР**, специалност **8110101 ОРГАНИЗАЦИЯ НА ХОТЕЛИЕРСТВОТО**.

Учебната програма е в сила за учебната 2024/2025 г.

ДИРЕКТОР:
инж. Христина Милушева

УЧЕБНА ПРОГРАМА

за разширена професионална подготовка

по

учебен предмет
БИТ И КУЛТУРА

ТЕОРИЯ И УЧЕБНА ПРАКТИКА

утвърдена със Заповед № 1452 / 2.09.2024 г.

ПРОФЕСИОНЛАНО НАПРАВЛЕНИЕ:

код:811 „Хотелиерство, ресторантьорство и кетъринг“

ПРОФЕСИЯ:

код:8110110 „Хотелиер“

СПЕЦИАЛНОСТ:

код:8110101 „Организация на хотелиерството“

Свиленград, 2024 г.

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Учебната програма по учебния предмет **БИТ И КУЛТУРА – теория и учебна практика** е предназначена за професии от професионално направление „**Хотелиерство, ресторантьорство и кетъринг**“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл.6 от Закона за професионалното образование и обучение.

Обучението по предмета се извършва във взаимовръзка с предмети от общата, отраслова и специфична подготовка.

Чрез учебното съдържание се цели да се усвоят знания, умения и компетентности, свързани с :

- бита и културата на българите през вековете;
- фолклорните области в България;
- спецификата на Тракийската фолклорна област;

Съдържанието на учебната програма е разпределено в 3 раздела. За всеки раздел са предвидени учебни часове за нови знания и умения. Те са примерни и се разпределят по раздели и теми от учителя в началото на всяка учебна година.

Обучението по учебния предмет се извършва във взаимовръзка с предмети от общата, отраслова и специфична професионална подготовка за професията.

Чрез учебното съдържание се цели да се усвоят знания, умения и компетентности за бита и културата на българите.

Обучението се организира с активното участие на учениците в специализиран кабинет, снабден с нагледни материали и учебно-технически средства.

Учебният предмет има практическа насоченост, поради което по преценка на преподавателя, някои от учебните часове могат да се провеждат в подходящи за темата обекти на туризма.

Оценяването на усвоените професионални знания, умения и компетенции се извършва съгласно ДОС по критерии, съответстващи на очакваните резултати от обучението.

II. ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

Целта на обучението по учебния предмет **Бит и култура** е учениците да усвоят професионални знания, умения и компетентности за:

- бита и поминъка на българския народ ;
- историческо развитие на бита и културата през различните исторически периоди;
- фолклорните области в България- празници и обичаи;
-

III. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНОТО ВРЕМЕ

За обучението по учебния предмет в тази програма са определени **18ч. теория и 18ч. практика**. Часовете се определят в началото на всяка учебна година по раздели и теми за нови знания, обобщения и оценяване от учителя.

IV. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

№ по ред	Наименование на разделите	Всичко	Теория	Практика
	X клас			
1.	Бит и култура през вековете	10	5	5
2.	Фолклорни области в България	8	4	4
3.	Тракийска фолклорна област	18	9	9
	ВСИЧКО:	36	18	18

V. ТЕЗИС НА УЧЕБНОТО СЪДЪРЖАНИЕ

Раздел 1 БИТ И КУЛТУРА ПРЕЗ ВЕКОВЕТЕ

ТЕОРИЯ

- 1.1. Социален бит, хранене и облеклото на българите като отражение на трудовата им дейност;
- 1.2. Поминък-скотовъдство, земеделие лов и риболов;
- 1.3. Домашни занаяти- тъкане, шиене, плетене;
- 1.4. Българската къща през вековете.

ПРАКТИКА:

Работа в екип и разработване и презентирание на проекти за „ Битът и поминъкът като туристически ресурс на региона“ Изготвяне на индивидуални или групови проекти.

Раздел 2. ФОЛКЛОРНИ ОБЛАСТИ В БЪЛГАРИЯ

- 2.1. Добруджанска фолклорна област
- 2.2. Северняшка фолклорна област
- 2.3. Родопска фолклорна област
- 2.4. Шопска фолклорна област

ПРАКТИКА

Проучване на специфичните фолклорни области. Работа по групи за разработване и презентирание на проекти , представящи характерна особеност на фолклорната област. Приготвяне и представяне на характерни ястия за определена област. Изготвяне на индивидуални или групови проекти.

Раздел 3. ТРАКИЙСКА ФОЛКЛОРНА ОБЛАСТ

ТЕОРИЯ

- 3.1. Социален бит-хранене и облекло
- 3.2. Поминък
- 3.3. Занаяти
- 3.4. Обреди и обичаи
- 3.5. Песни и танци, характерни за областта
- 3.6. Българската народна носия в областта

ПРАКТИКА

Изследване чрез наблюдение и проучване на специфичните особености на тракийска фолклорна област. Работа по групи за разработване и презентирание на проекти. Интерпретиране на обреди, обичаи и изучаване на народни песни и танци. Разработване на подходяща реклама. Приготвяне и представяне на характерни ястия. Демонстриране или представяне на занаят от областта.

VI. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

В края на обучението учениците трябва да:

знаят:

- описва бита и поминъка на българите;
- характеризира видове занаяти;
- изброява и характеризира фолклорните област в България;

могат:

- работи с различни източници;
- организира представяне на занаяти и обичаи пред туристи;
- разработват туристически маршрути според предпочитанията им, свързани с бита и поминъка и фолклора на българите;
- да прилагат в реални условия придобитите теоретични знания.

професионални компетентности:

- способен да оценява спецификата на работата в туризма
- способен е на активно поведение ориентирано към госта
- проявява отговорност при вземане на самостоятелни решения при предлагане на туристически продукт
- прецизно подготвя екскурзионна проява
- работи в екип
- проявява инициативност за обучение и развитие, като неразделна част от професионализма

лични компетентности:

- комуникативност и мотивация за работа с туристи
- адаптивност в променяща се среда
- отговорност, коректност и инициативност в работата

VII. АВТОРСКИ КОЛЕКТИВ

1. Желя Йорданова Георгиева – учител в ПГССИ „ Христо Ботев“ – Свиленград
2. Елена Николова Димитрова – старши учител в ПГССИ „ Христо Ботев“ – Свиленград

VIII. ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Колев Н. Българска етнография изд. Наука и изкуство 1987
2. Великов В., Стоянова М., изд. „Епископ Конст.Преславски”, Шумен, 2003
3. Стаматов С.Николовска К. “Специализирани видове туризъм“ , изд. „КОТА“ ,Стара Загора ,2011
4. Народни художествени занаяти в Р. България изд. Министерството на културата 1978